

TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 170 | 18-24 september 2023

(De links naar bijbehorende bronnen zijn te vinden op de Engelstalige versie.)

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

In de loop van de week hebben openbare aanklagers de detentie van ten minste 58 personen bevolen wegens vermeende banden met de Gülen-beweging. In oktober 2020 werd in een advies van de VN-werkgroep inzake willekeurige detentie (WGAD) gesteld dat het op grote schaal of systematisch opsluiten van personen die banden zouden hebben met de groep, kan neerkomen op misdaden tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS heeft een gedetailleerde database samengesteld om de aan Gülen gelinkte massale detenties sinds een mislukte staatsgreep in juli 2016 te monitoren.

21 september: Het Hooggerechtshof (Yargıtay) doet een baanbrekende uitspraak die de weigering van een gevangenisbestuur om voorwaardelijke vrijlating te verlenen onwettig acht op basis van de beschuldigingen waarmee de gevangene tijdens het proces te maken krijgt.

22 september: Een gevangenisbestuur in Istanbul weigert activist Celalettin Can vrij te laten uit voorarrest, onder verwijzing naar 'gebrek aan goed gedrag'.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is deze week geen nieuws naar buiten gekomen over Yusuf Bilge Tunç, een voormalige werknemer uit de publieke sector die tijdens de noodtoestand van 2016-2018 bij wetsdecreet uit zijn baan is ontslagen en die op 6 augustus 2019 als vermist is opgegeven. Hij is een van de laatste personen in een reeks van vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

18 september: De politie in İzmir kwam tussenbeide bij een demonstratie tegen militaire botsingen in Noord-Irak, waarbij twaalf mensen kortstondig werden vastgehouden.

18 september: Een rechtbank van Van oordeelt de mensenrechtenverdedigers Hüseyin Yaviç en Sevim Çiçek vrij te spreken, die terechtstonden wegens hun deelname aan een demonstratie in 2021.

19 september: Aanklagers in Ankara hebben vijf vakbondsleiders aangeklaagd en eisen tot vier en een half jaar gevangenisstraf vanwege hun deelname aan een demonstratie in 2022.

20 september: De politie in Istanbul kwam tussenbeide in een arbeidersprotest en arresteerde 16 mensen.

21 september: De politie arresteert 24 mensen omdat ze in mei een linkse herdenkingsceremonie bijwoonden.

22 september: Een rechtbank in Şanlıurfa oordeelt dat de advocaten Hidayet Enmek, Eyüp Sabri Tınas en Mehmet Emin Uyguner, die terecht stonden wegens hun detentie tijdens een Newroz-viering in 2012, vrijgesproken worden.

22 september: Het Van Governor's Office vaardigde een verbod uit op alle openluchtbijeenkomsten gedurende twee dagen.

23 september: De politie in Istanbul komt tussenbeide bij een demonstratie over gedwongen verdwijningen, waarbij 28 activisten worden vastgehouden.

24 september: Het gouverneurskantoor van Adana verbood een concert dat gepland was als onderdeel van een jeugdfestival.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

18 september: Aanklagers hebben journalist Fatih Altaylı aangeklaagd op beschuldiging van het beledigen van een overheidsfunctionaris vanwege zijn opmerkingen tegen de leidinggevenden van het Turkse directoraat Religieuze Zaken, ook wel bekend als Diyanet.

20 september: Een rechtbank in Bitlis veroordeelde journalist Sinan Aygül tot zes maanden gevangenisstraf op beschuldiging van overtreding vanwege een rapport uit 2020 over misbruik van liefdadigheidsdonaties waarbij een wetgever van een regerende partij betrokken was.

20 september: De politie in 14 provincies arresteert 27 mensen op beschuldiging van het aanwakkeren van vijandschap en haat en het verspreiden van desinformatie op sociale media.

20 september: De politie in Istanbul arresteert een 17-jarige middelbare scholier na de verspreiding van een video op sociale media waarin hij een onzedelijke daad begaat met een foto van de stichter van de republiek.

20 september: Een rechtbank in Ankara oordeelt dat de toegang wordt geblokkeerd tot 26 nieuwsberichten over beschuldigingen van omkoping waarbij een openbare aanklager betrokken is.

21 september: Een rechtbank in Tunceli oordeelt dat journalist Ruken Tuncel moet worden vrijgesproken, die terechtstond voor het delen van een video van een academicus.

21 september: Een rechtbank in Izmir oordeelt dat een persoon genaamd Mehmet Oğuz Kakıcı wordt vrijgesproken, die terechtstond op beschuldiging van het beledigen van een voormalige minister van Binnenlandse Zaken.

22 september: Een rechtbank spreekt journalist Miyase İlknur een voorwaardelijke gevangenisstraf van twintig maanden uit op beschuldiging van het belasteren van leden van de hoge rechterlijke macht vanwege haar artikel over offshore-bankrekeningen die verband houden met hoge overheidsfunctionarissen.

22 september: De politie in Şanlıurfa arresteert de Koerdische politicus Kamil Göktaş kort op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda in een toespraak.

22 september: De politie in Istanbul arresteert journalist Hasan Polat kort.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

18 september: Uit rapporten blijkt dat een voortvluchtige verdachte van Islamitische Staat in Irak en de Levant (ISIL), die in 2014 uit voorlopige hechtenis in Turkije werd vrijgelaten, potentiële zelfmoordterroristen heeft opgeleid.

19 september: Nacho Sánchez Amor, de Turkije-rapporteur van het Europees Parlement, zegt dat de EU de reisbeperkingen voor Turkse burgers niet zal versoepelen, tenzij Turkije zijn terrorismebestrijdingswetten verzacht. De Turkse antiterrorwetgeving wordt vaak bekritiseerd door internationale waarnemers omdat deze te breed en vaag is, waardoor willekeurige interpretaties en politiek gemotiveerde activiteiten mogelijk zijn.

22 september: Het Comité van Ministers van de Raad van Europa slaagt er niet in sancties af te kondigen vanwege de weigering van Turkije om te voldoen aan een bevel van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens voor de vrijlating van filantroop Osman Kavala. Kavala werd in 2017 gevangengezet en in 2022 veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf op beschuldiging van het aanzetten tot landelijke anti-regeringsprotesten in 2013.

22 september: Een columnist beweert dat Yüksel Kocaman, een hooggeplaatst lid van de rechterlijke macht, een moordzaak onder het tapijt veegde toen hij hoofdaanklager van Ankara was.

KOERDISCHE MINDERHEID

19 september: Een rechtbank in Diyarbakır veroordeelde de lokale politicus Seyit Narin tot een jaar gevangenisstraf.

22 september: De politie in Şanlıurfa arresteert de Koerdische politicus Kamil Göktaş kort op beschuldiging van het verspreiden van terroristische propaganda in een toespraak.

VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN

21 september: Het ministerie van Binnenlandse Zaken maakt bekend dat er sancties zullen worden opgelegd aan Syriërs die Istanbul op 24 september niet verlaten, ondanks dat ze in andere steden zijn geregistreerd.

FOLTERING EN MISHANDELING

18 september: Een rechtbank in Istanbul veroordeelde zes politieagenten tot vier jaar gevangenisstraf vanwege hun betrokkenheid bij de dood van een gedetineerde genaamd Birol Yıldırım op een politiebureau in Istanbul in 2021.

18 september: Een gevangenis in Ankara weigert een muziekinstrument af te leveren dat naar de gevangengenomen journalist Firat Arslan is gestuurd.

22 september: Gevangenisbewakers in Ağrı mishandelen twee vrouwelijke gevangenen en houden ze vier uur lang vast.

TRANSNATIONALE REPRESSIE

19 september: Een Iraakse militaire functionaris maakte bekend dat een drone die drie Koerdische terrorismebestrijdingsfunctionarissen doodde, afkomstig was uit Turkije.

21 september: Gerechtelijke documenten verkregen door een nieuwswebsite bevestigen dat Koray Vural, een Turkse zakenman die vermoedelijk is overgedragen door de Turkse inlichtingendienst uit Tadzjikistan, in 2017 door Turkse diplomaten in het land was geprofileerd en gerapporteerd aan het ministerie van Buitenlandse Zaken in Ankara. Vural werd op 16 september als vermist opgegeven. Oppositielid en vooraanstaand mensenrechtenadvocaat Ömer Faruk Gergerlioğlu uitte op 21 september zijn bezorgdheid dat Vural tijdens informele detentie te maken zou kunnen krijgen met mishandeling.